

Inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved Lemminkäinen Tromsø

Dato for inspeksjonen: 31.8.2011
Rapportnummer: 2011.018.I.FMTR
Saksnr. hos Fylkesmannen: 2011/4276

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten: Per Aksel Knutsen, driftsleder Hans Henrik Hellandsjø, avdelingssjef (delvis) Espen Søreng, ekspeditør/lab (delvis) Tor Magne Johansen, formann (delvis)	Fra Fylkesmannen: Inge Berg Magne Nesse
--	---

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble konstatert under inspeksjonen ved *Lemminkäinen Tromsø* den 31.8.2011.

Fylkesmannen avdekket 4 avvik og 1 anmerking under inspeksjonen.

- Mangelfull håndtering av kjemikalier
- Utslipp av støv har overskredet krav i utslippstillatelsen de siste 5 år
- Mangelfull håndtering av farlig avfall
- Virksomhetens internkontroll har mangler mht ytre miljø

Fylkesmannen ser spesielt alvorlig på at virksomheten ikke kan dokumentere at krav til støvutslipp er overholdt de siste 5 år.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Vi ber *Lemminkäinen Tromsø* om en skriftlig bekreftelse på hvordan avvikene skal rettes innen **11.11.2011**. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Bakgrunnen for inspeksjonen:

Ansvarlige virksomhet (Kilde: Enhetsregisteret)

Organisasjonsnr. (underenhet):974291843	Eies av (org.nr): 983065309
Besøksadresse: Skattøravegen 53, 9018 Tromsø	Telefon: 776 08220
Bransjenr. (NACE-kode): 23.990	E-post: hhh@lemminkainen.no

Kontrollert anlegg

Navn: Lemminkäinen asfaltverk, avdeling Tromsø	Anleggsnr: 1902.0083.01
Kommune: Tromsø (gnr. 125/bnr. 357)	Anleggsaktivitet: Asfaltverk
Fylke: Troms	Risikoklasse.:4
Tillatelse sist oppdatert: 19.12.2005	Saksnr: 2011/2824

Inspeksjonen er gjennomført i perioden 29. august – 9. september 2011 i en nasjonal tilsynsaksjon av anlegg som produserer asfalt.

Følgende hovedtema ble kontrollert:

- håndtering og bruk av kjemikalier
- utslipp av støv og støy inkludert måleprogram
- håndtering og viderelevering av farlig avfall
- Utslippskontroll
- internkontroll inkludert risikovurdering

Rapportens status: Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Oppfølging etter kontrollen

- Virksomheten plikter snarest å rette opp det/de avvikene som er beskrevet i denne rapporten. Vi ber om en skriftlig redegjørelse og bekreftelse på hvordan avvikene skal rettes innen **11.11.2011**.

Fylkesmannen understreker at vi ser alvorlig på avvik nr.4 som ble avdekket i denne inspeksjonen. Virksomheten har hatt betydelige overutslipp av støv siden 2007. Gjennomføringen av tiltakene kan derfor bli fulgt opp ved ny kontroll.

Orientering om kontrollgebyr

Virksomhet med tillatelse

Virksomheten skal betale gebyr for kontrollen, jf. *forskrift om begrensnig av forurensning* (forurensningsforskriften) § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Virksomheten er i tillatelsen plassert i risikoklasse (tidligere kalt kontrollklasse) 4. Dette innebærer at virksomheten skal betale **kr 4 400** i gebyr.

Faktura med innbetalingsblankett vil bli ettersendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet.

Dokumentunderlag

- Lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov av 19. juni 1970 om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- Forskrift av 1. juni 2004 om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) kap. 24. Forurensninger fra asfaltverk
- Forskrift av 1. juni 2004 om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kap. 11. farlig avfall
- Forskrift av 6. desember 1996 om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse av 19.12.2005 gitt i medhold av forurensningsloven § 11

Informasjon om regelverket finner du på www.klif.no og www.regelhjelp.no.

Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten jf. offentlighetsloven

Evj Jørgensen
fagansvarlig

Magne Nesse
kontrollør

Definisjoner

Avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen, for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, produktkontrollloven og forskrifter hjemlet i disse lovene eller krav og vilkår fastsatt i dispensasjoner.

Anmerkning:

Forhold som miljøvernmyndighetene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse og miljø og som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Avvik

Følgende avvik ble konstatert under Fylkesmannen sin inspeksjon:

Avvik 1

Virksomheten mangler særskilt tillatelse etter forurensningsloven

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 24-2 om virksomheter som må ha særskilt tillatelse etter forurensningsloven og § 24-3 om plassering av asfaltverk

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har en produksjonskapasitet på 200 tonn eller mer per time (§ 24- 2)
- b) Virksomheten er stasjonært plassert nærmere enn 300 m fra bebyggelse eller naturområde(§ 24-3)

Avvik 2

Virksomheten har brutt meldeplikt til fylkesmannen

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 24-11 om meldeplikt / Tillatelsen

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) < navn på virksomheten > har ikke meldt fra om oppstart av virksomheten (§ 24-11)
- b) Virksomheten har ikke meldt fra om endringer/utvidelser (§ 24-11)

Kommentarer:

Avvik 3

Virksomhetens håndtering av kjemikalier er mangelfull

Avvik fra: Produktkontrollloven § 3 aktsomhetsplikten og § 3 a substitusjonsplikten, forurensningsloven § 7, Forskrift om helse-, miljø-, og sikkerhetsarbeid (Internkontrollforskriften)

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har ikke oversikt over hvilke kjemikalier som benyttes i produksjonsprosessen (Internkontroll § 5 punkt 6)
- b) Virksomheten har ikke vurdert substitusjon for de kjemikaliene de benytter (Produktkontrollen § 3 a)
- c) Virksomhetens lagring av kjemikalier er mangelfull og kan føre til forurensning av vann og grunn (forurensningsloven § 7 1. ledd og produktkontrollen § 3)
- d) Virksomheten har ikke tilgjengelig oppdaterte datablad (Internkontrollforskriften § 5 punkt 7)

Kommentar:

3 c) Ett 20 liters fat "Metylenklorid" står lagret ute på pall inntil trafikkert område. Fatet lagres utendørs og er ikke sikret mot uvedkommende eller brekkasje fra trafikk. Produktet er ett potensielt kreftfremkallende og miljøskadelig stoff som fordamper lett ved søl og kan gi høye og skadelige konsentrasjoner i luften som kan medføre alvorlige skader.

3 d) Bedriften mangler oppdatert datablad på produktet Bitumenemulsjon BE 50 R. Databladet er fra 5.3.2004. Produktet benyttes som "lim" mellom gammel og ny asfaltdekke ute på vegprosjektene og produktet produseres av Lemminkäinen Norge AS

Avvik 4 **Virksomhetens tekniske installasjoner og utslippskontroll til luft er mangelfull**

Avvik fra: Forurensingsforskriften § 24-7 om lukt/ Tillatelsens vilkår 1.5.2 - utslippskrav

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har ikke iverksatt tiltak som er nødvendig for å hindre spredning av diffust støv (§ 24-4)
- b) Virksomheten renser ikke avgass fra tørketrommel i renseanlegg i henhold til krav i forskriften (§ 24-5)
- c) Støvkonsentrasjonen i skorsteinen overstiger 25 mg/ Nm³ tørr gass (Tillatelsens vilkår Pkt 1.5.2)*
- d) Sikteanlegg og andre støvende anleggsdeler er ikke innebygget eller ikke koblet til filter (§ 24-5)
- e) Skorsteinshøyden er ikke i henhold til krav i forskrift /tillatelse (§ 24-6)
- f) Virksomheten har problemer med sjenerende lukt fra anlegget, men har ikke iverksatt tiltak for å redusere dette (§ 24-7)

Kommentarer:

3 c) Virksomheten har utført målinger av støvutslipp i 2007, 2008, 2010 og 2011. Resultatene er hhv 4 583, 522, 1 406 og 207 mg/N m³). Ingen av målingene har overholdt

krav til støvutslipp i utslippstillatelsen ($< 25 \text{ mg/Nm}^3$). I 2011 ble det konstatert støvutslipp som skyltes at det var montert feil type filterposer samt at det var slitt hull i filterkassen slik at støv ble ledet utenom filtrene.

3 f) Bebyggelse rundt anlegget klager over sjenerende bitumenlukt under visse vær og vindforhold. Virksomheten har ikke iverksatt tiltak for å redusere luktutslipp.

Avvik 5
Virksomheten overholder ikke støykrav

Avvik fra: Forurensingsforskriften 24-8 om støy/Tillatelse

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har overskredet støygrenser i forskrift / tillatelse (§ 24-8)*

Kommentarer:

Avvik 6
Virksomheten mangler dokumentasjon på at målinger og beregninger av støy og utslipp til luft skjer i henhold til krav.

Avvik fra: Forurensingsforskriften § 24-9 om målinger og beregning av utslipp, og § 24-10 om journalføring

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har ikke målt utslipp av støv i henhold til krav (§ 24-9)*
- b) Virksomheten har ikke kartlagt eller målt støynivå til omgivelsene i henhold til krav Utslippstillatelsen vilkår 6.2 *
- c) Virksomheten kan ikke dokumentere at målingene er representative for normal drift (§ 24-9) *
- d) Prøvetaking og analyser av utslipp til luft utføres ikke etter anerkjent standard (§ 24-9) *
- e) Virksomheten mangler et måleprogram (§ 24-9) *
- f) Virksomheten følger ikke eget måleprogram (§ 24-9) *
- g) Virksomheten mangler journalføring av opplysninger om målinger (§ 24-10) *

Kommentarer:

Avvik 7: Virksomhetens håndtering av farlig avfall er mangelfull

Avvik fra: Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Farlig avfall lagres på en måte som kan føre til fare for forurensning til vann og grunn (Forurensningsloven § 7 1.ledd og avfallsforskriften § 11-5)
- b) Farlig avfall lagres i skadet eller utett emballasje (§ 11-5)
- c) Farlig avfall mangler merking eller er feilmerket (§ 11-5)
- d) Farlig avfall er ikke sikret mot uvedkommende (§ 11-5).
- e) Virksomheten overholder ikke leveringsplikten og har lagret farlig avfall i mer enn ett år (§ 11-8)
- f) Virksomheten har ikke levert farlig avfall i forbindelse med driftsstans utover 3 måneder (§ 11-8)
- g) Virksomheten har ikke levert sitt farlige avfall ved til godkjent mottak (§ 11-8)
- h) Virksomheten har ikke deklarerert eller har feildeklarerert sitt farlige avfall (§ 11-12)
- i) Farlig avfall blandes sammen med annet avfall (§ 11-5)
- j) Ulike typer farlig avfall sammenblandes og dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet (§ 11-5)

Kommentarer:

7d) Fat med rester av brukt metylenklorid er ikke lagret innelåst.

7 e) Farlig avfall som spillolje, oljefilter og metylenklorid leveres ikke inn årlig. I hht avfallsforskriften § 11-8 er det årlig leveringsplikt av farlig avfall, samt at leveringsplikten inntreer umiddelbart ved driftsstans ut over 3 måneder

Avvik 8: Virksomhetens internkontroll har mangler.

Avvik fra:

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, internkontrollforskriften, § § 4 og 5 2.ledd nr.1-8.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten har ikke etablert internkontroll (Internkontrollforskriften § 4)
- b) Virksomheten kjenner ikke til hvilke lover og forskrifter som gjelder for dem (internkontrollforskriften § 5 punkt 1)
- c) Virksomheten mangler vesentlige skriftlige rutiner i sin internkontroll

(Internkontrollforskriften § 5 punkt 7)

- d) Virksomheten har ikke utarbeidet og innarbeidet et måleprogram i sin internkontroll (internkontrollforskriften § 5 punkt 7, Forurensningsforskriften § 24-9)*
- e) Virksomheten mangler rutiner for avviksbehandling (internkontrollforskriften § 5 punkt 7)
- f) Virksomheten utfører ikke tilfredsstillende risikovurdering av aktivitetene sine og/eller har mangelfulle handlingsplaner for å redusere risiko for uønskede hendelser (internkontrollforskriften § 5 punkt 6)
- g) Annet /utdyping

Kommentarer:

Virksomheten har en overordnet internkontroll men viktige rutiner for ivaretagelse av ytre miljø (støv, støy, lukt, farlig avfall mv) og krav i utslippstillatelsen er ikke nedfelt skriftlig i samsvar med krav i internkontrollforskriften. Det mangler for eksempel skriftlig rutiner for håndtering av farlig avfall, for kontroll med støvutslipp, håndtering av naboklager, avviksbehandling med mer. Det er heller ikke gjennomført en risikovurdering for forhold som kan medføre konsekvenser for ytre miljø.

Avvik 9: Virksomheten benytter avfall som brensel uten tillatelse

Avvik fra: Avfallsforskriften kapittel 10.

Grunnlaget for avviket er krysset av og kommentert under.

- a) Virksomheten benytter avfall som brensel uten å ha tillatelse til avfallsforbrenning (avfallsforskriften § 10-4)

Kommentarer:

Anmerkninger

Fylkesmannen har følgende anmerkninger:

Virksomheten overholder ikke driftstidsbestemmelsene i utslippstillatelsen mht skipsanløp bla i helgene. Støy fra lossing av grus på tidspunkt hvor det ellers er mer stille mht støy fra vegtrafikk kan medføre støyulemper for omkringliggende bebyggelse. I utslippstillatelsen står det at Fylkesmannen kan pålegge virksomheten å dokumentere virksomhetens overholdelse av støykravene i tillatelsen vilkår 1.4. Fylkesmannen vil vurdere å gi et slikt pålegg, men virksomheten har også plikter mht risikokartlegging å dokumentere at krav i utslippstillatelsen overholdes.

Andre forhold /kommentarer:

Det har vært asfaltproduksjon på eiendommen siden 70-tallet under skiftende selskap: Troms asfalt, Nodest Asfalt, Fjeldhammer Brug/Icopal, hvor så Lemminkäinen overtok virksomheten i 2001. Verket produserer 50 000 – 60 000 tonn asfalt pr år i ett normalår, med maks produksjon på ca 80 000 tonn. Anlegget er ett satsblandeverk med kapasitet på 150 tonn/time, men normal produksjon på 100 - 120 tonn/time. I tillegg foregår det mottak og knusing/sikting av retur-asfalt og mottak, lagring og salg av ulike gruskvaliteter. Virksomheten har 8 – 10 ansatte og har en maskinpark bestående av asfaltutleggere, valser, lagbiler og lastebil.

Asfaltverket er blitt "innebygd" med etableringer av boligområder og næringsvirksomhet siden etableringen på 70 tallet. I en radius på 1 300 meter fra asfaltverket ligger det anslagsvis 1 200 boenheter samt en rekke næringsvirksomheter. Nærmeste boligfelt ligger ca 370 meter unna virksomheten. Nærmeste *bebyggelse*, jfr. definisjonen i forurensningsforskriften § 24-1 ligger 25 meter fra asfaltverkets pipe (en lastebilforhandler) og forhandlere av personbiler og landbruksmaskiner ligger i ca 100 meters avstand. Innenfor en radius på 300 meter ligger det anslagsvis 15 – 20 virksomheter "hvor støy og støv fra asfaltverket kan utgjøre en ikke ubetydelig merbelastning til bebyggelsens egne støy og støvkilder".

Energikilder er strøm og fyringsolje. Fyringsolje lagres på to nedgravde tanker på 30m³ hver. Tanker og røropplegg ble montert i 2007

Innsatsstoffer i asfaltproduksjonen er ulike gruskvaliteter/fraksjoner, bitumen og amin. Gruskvalitetene (ca 100 000 tonn pr sesong) leveres med båt til egen kai og lagres ute i hauger. Bitumen lagres i 4 stk 50 m³ ståltanker over bakken i tre ulike kvaliteter. Bitumen leveres med tankbil. Amin leveres i 1000 liters IBCer og oppbevares innelåst på verket.

Virksomheten anslår antall skipsanløp i løpet av en sesong til ca 100. Tillatelsens driftstidsbestemmelser overholdes ikke. (I tillatelsen er det tillatt lasting/lossing av båter hverdager 0600 – 2300 og inntil to lørdager pr måned i tiden 0830 -1300). Det forekommer lasting/lossing av båter etter kl 1300 på lørdager, mer enn to lørdager pr måned og samt søndager. Det forekommer også slik aktivitet etter kl 2300 på hverdager.

Verket er et satsblandeverk av typen Ammann. Ulike grusfraksjoner ledes inn i trommeltørka for oppvarming. De oppvarmede grusfraksjonene fraktes opp i fabrikken og slippes gjennom "sikta" og videre ned i miksa hvor bitumen og amin tilsettes. En ferdig "batch" på ca 2,5 tonn slippes ned i en åpen vogn (vagga) for å fraktes opp og slippes ned i ferdigvaresilo, og igjen slippes ned i lastebiler. Støv fra tørka suges inn i filtercontainer av typen Ameco. Filteret består av ca 400 tekstilposer fordelt på ulike kammer. Videre fra filter ledes støv til utslipp over pipe, 20 meter over bakken.

I 2011 ble det konstatert støvutslipp som skyltes at det var montert feil type filterposer samt at det var slitt hull i filterkassen slik at støv ble ledet utenom filtrene. Virksomheten har utført målinger av støvutslipp i 2007, 2008, 2010 og 2011. Resultatene er hhv 4 583, 522, 1 406 og 207 mg/N m³). Ingen av målingene har overholdt krav til støvutslipp i utslippstillatelsen (< 25 mg/Nm³). Overskridelse av krav til støvutslipp er ikke skriftlig avviksbehandlet i virksomhetens internkontroll og Fylkesmannen er ikke informert om forholdene. I målerapporten i 2007 og 2008 er det anført av konsulent at det er tydelig støvutslipp fra filter samt at dette tyder på større støvgjennomgang i filteret.

Virksomheten har en maskinpark bestående av hjullastere på anlegget samt asfaltutleggere, lagsbiler, lastebiler og valser som er ute på asfalteringsoppdrag. Farlig avfall oppstår ved vedlikehold av disse maskinene (spillolje, filer, batteri mv). Arbeidet utføres på verksted. Evt spill ledes til oljeavskiller på utsiden hvorfra vannet pumpes til kommunalt nett. Det mangler dokumentasjon på dimensjonering og rutine for kontroll av oljeutskiller. Farlig avfall lagres innelåst på verkstedet med unntak av brukt metylenklorid som lagres utendørs ved laboratoriet. Farlig avfall leveres ikke inn årlig. Siste innlevering av spillolje/oljefiler er i 2009.

Virksomheten tar i mot returafalt og har lagret i overkant av 20 000 tonn på eiendommen. Knusing av brukt asfalt ble startet opp i mai 2011 med et mobilt knuseverk fra innleid entreprenør. Plasseringen av knuseverket medførte støvplager for omkringliggende virksomheter. Fylkesmannen gjennomførte en utrykningskontroll 13.5.2011 basert på naboklager og konkluderte med at etablering av knuseverk ikke var inkludert i gjeldende utslippstillatelse, samt at knuseverket med den plassering som var på kontrolldagen ikke ville overholde forurensningsforskriftens kapittel 30 sine krav til støvutslipp fra knuseverk. Lemminkäinen har utsatt videre knusing av returafalt.